

Očitovanje o konačnim mjerama zaštite okoliša i programu praćenja stanja okoliša vezano za Plan

Strateškom studijom utjecaja Glavnog plana razvoja Funkcionalne regije Južna Dalmacija (Glavni plan) na okoliš predložene su konačne mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja za područja ekološke mreže.

Za pojedine mjere za koje je utvrđena mogućnost vjerojatno značajnih utjecaja na pojedinu sastavnicu okoliša, predložene su mjere zaštite okoliša čija primjena je moguća na dvije razine:

- na planskoj razini kroz Glavni plan
- na projektnoj razini: kroz (1) smjernice za projektiranje i/ili izvedbu zahvata, (2) preporuke za detaljna istraživanja i/ili analize utjecaja kroz postupak PUO kako bi se tokom razrade projekta definirale sve problematične točke i primijenile specifične mjere zaštite okoliša za ublažavanje do nivoa zanemarivog utjecaja.

Mjere koje su propisane na planskoj razini prilikom postupka SPUO ugrađene su u Glavni plan kao posebno poglavlje 4.1 te kao što je prikazano u zasebnoj tablici.

1.1 Mjere zaštite okoliša na razini Plana

Prijedlog mjera za smanjenje utjecaja na okoliš	Sastavnica okoliša
Infrastrukturni ciljevi	
	Stanje voda
M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske M-I.1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i Ostataka Republike Hrvatske M-I.1. -C Rekonstrukcija i modernizacija razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije	- Ovisno o području kojim prolazi trasa, planirati i izgraditi odgovarajući sustav odvodnje i pročišćavanja oborinske vode.
M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini	
M-I.4 Unapređenje prometne pristupačnosti Gradu Dubrovniku	
M-I.5 Unapređenje cestovne infrastrukture Grada Dubrovnika	
M-I.7 Kompletiranje željezničkog paneuropskog koridora	
M-I.17 Izgradnja intermodalnih terminala, mjesta integracije i stajališta u sustavu	

javnog prijevoza	
	More
M-I.9 Kompletiranje sustava luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja M-I-10. Kompletiranje sustava luka nautičkog turizma i ostalih luka posebne namjene	<ul style="list-style-type: none"> - Prilikom planiranja luka, planirati tehnička rješenja koja mogu doprinijeti kontroli ili sprječavanju širenja invazivnih vrsta (npr. <i>Caulerpa taxifolia</i>, <i>C.racemosa</i>)
	Biološka raznolikost
M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske M-I-1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i ostatka Republike Hrvatske M-I-1. -C Rekonstrukcija i modernizacija razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije	<ul style="list-style-type: none"> - Prilikom planiranja prometnica potrebno je provesti prethodna biospeleološka istraživanja (rekognosciranje) na području krša. - Prilikom planiranja prometnica potrebno je primjeniti rješenja kojima se u najmanjoj mogućoj mjeri fragmentiraju šume. - Planirati prometnice tako da se sustav odvodnje organizira na način kojim će se mogućnost onečišćenja na dijelovima dionica koji prolaze dijelovima sa najosjetljivijim staništima (npr. na području močvarnih i vodenih staništa te u blizini poznatih vrijednih podzemnih staništa) svesti na najmanju moguću mjeru.
M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini	
M-I.4 Unapređenje prometne pristupačnosti Gradu Dubrovniku	<ul style="list-style-type: none"> - Procijeniti mogućnost stradavanja životinja (malih, srednjih i velikih sisavaca, ptica, vodozemaca i gmazova) te na temelju toga planirati prijelaze za životinje. - Planirati spojnu cestu od Metkovića do autoceste A10 izvan močvarnih staništa oko Vida. - Prije izgradnje mosta kao dijela zahvata obilaznice Metkovića potrebno je provesti istraživanja ihtiofaune.
M-I.7 Kompletiranje željezničkog paneuropskog koridora	
	Zaštićena područja
M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske M-I-1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i Ostatka Republike Hrvatske M-I-1. -C Rekonstrukcija i modernizacija razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije	<ul style="list-style-type: none"> - M-I.1-A. Planirati novu obilaznicu zapadno od Metkovića i povezivanje Metkovića s prometnom mrežom višeg reda na način da se izbjegne prolaz kroz vlažna i močvarna područja zapadno od Metkovića na području posebnog ornitološkog rezervata Prud i područja južno od Orepka. - Potražiti alternativno rješenje za spojnu cestu od Metkovića do autoceste A10 - planirati spojnu cestu od Metkovića do autoceste A10 izvan Posebnog rezervata Prud i posebnog rezervata Pod Gredom - Za obilaznicu Metkovića sagledati način povezivanja s drugim cestovnim pravcima s
M.I.3. Izgradnja Pelješkog mosta kao osiguranje kohezije DNŽ s RH	

<p>M.-I.7- Kompletiranje željezničke infrastrukture na području županije</p> <p>M-I.9 Kompletiranje sustava luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja</p> <p>M.I-10. Kompletiranje sustava luka nautičkog turizma i ostalih luka posebne namjene</p>	<p>obzirom na nepovoljno rješenje spojne ceste Metković - cesta A10, a na koju se veže obilaznica Metkovića</p> <ul style="list-style-type: none"> - M-I.1.-A. Za dionice Čvor Metković - čvor Komarno i Čvor Doli - čvor Dubrovnik (Osojnik) potrebno je u sklopu studije utjecaja zahvata na okoliš analizirati mogući utjecaj i na zaštićena područja Ornitološke rezervate Orepak i Pod Gredom kod Metkovića te posebni herpetološki rezervat Lokve kod Gornjih Majkova. - Prilikom planiranja M.I.1 - B . obilaznice Pomene voditi računa da se utjecaji na značajke Nacionalnog parka Mljet svedu na prihvatljivu razinu. - Odabrati tehničko rješenja za prelazak preko rijeke Omble kojim se izbjegavaju negativni utjecaji na Značajni krajobraz Rijeka Dubrovačka. - Prometne trase koje prolaze kroz Značajne krajobrazne Rijeka dubrovačka i Uvala Prapatno i Posebni rezervat Malostonski zaljev koji obuhvaća prostor akvatorija Malostonskog zaljeva i Malog mora s pripadajućim obalnim područjem planirati na način da se ne narušavaju njihova osnovna obilježja. - U Malostonskom zaljevu prilikom izgradnje zahvata te planiranja sustava odvodnje onečišćenih oborinskih voda potrebno je voditi računa da se osigura najveći stupanj zaštite voda
<p>M-I.9 Kompletiranje sustava luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja</p> <p>M-I.10 Kompletiranje sustava luka nautičkog turizma i ostalih luka posebne namjene</p>	<ul style="list-style-type: none"> - U Malostonskom zaljevu prilikom izgradnje zahvata te planiranja sustava odvodnje onečišćenih oborinskih voda potrebno je voditi računa da se osigura najveći stupanj zaštite voda - Isključiti mogućnost izgradnje luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja i luka nautičkog turizma te javnog broskog prijevoza na području posebnog rezervata u moru u Malostonskom zaljevu i Malom moru - Ostale luke planirati na način da se izbjegavaju zaštićena područja i da se ne ugrožavaju njihovi temeljni fenomeni.
Marikultura	
<p>M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske</p> <p>M-I-1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - U Malostonskom zaljevu koji obuhvaća prostor akvatorija Malostonskog zaljeva i Malog mora s pripadajućim obalnim područjem prilikom izgradnje zahvata te planiranja sustava

<p>Dubrovačko-neretvanske županije i Ostataka Republike Hrvatske</p> <p>M-I-1. -C Rekonstrukcija i modernizacija razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije</p> <p>M.I.3. Izgradnja Pelješčkog mosta kao osiguranje kohezije DNŽ s RH</p> <p>M-I.9 Kompletiranje sustava luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja</p> <p>M.I-10. Kompletiranje sustava luka nautičkog turizma i ostalih luka posebne namjene</p>	<p>odvodnje potrebno je voditi računa da se osigura najveći stupanj zaštite voda</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na postojećim i planiranim lokacijama marikulture na području Južne Dalmacije potrebno je s ciljem uravnoteženog, odnosno održivog razvoja ribarstva i marikulture provoditi koncept Integriranog upravljanja obalnim područjem (IUOP).
<p>M-I.9 Kompletiranje sustava luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja</p> <p>M.I-10. Kompletiranje sustava luka nautičkog turizma i ostalih luka posebne namjene</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Isključiti mogućnost izgradnje luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja i luka nautičkog turizma te javnog broskog prijevoza na području posebnog rezervata u moru u Malostonskom zaljevu i Malom moru
Krajobraz	
<p>M-I.12 Poboljšanje pješačke infrastrukture uz proširenje pješačkih staza</p> <p>M-I.13 Razdvajanje pješačkih zona od ostalih vrsta prometa</p> <p>M-I.14 Izgradnja biciklističke infrastrukture</p> <p>M-I.17 Izgradnja intermodalnih terminala, mjesta integracije i stajališta u sustavu javnog prijevoza</p> <p>M-I.18 Uvođenje Park & Ride sustava</p> <p>M-I.21 Uređenje svih stajališta javnog prijevoza u skladu s pravilnicima</p> <p>M-I.23 Razvoj terminala za punjenje električnih vozila</p> <p>M-I.25 Izgradnja intermodalnih teretnih terminala</p> <p>M-I.26 Prilagodba infrastrukture osobama s posebnim potrebama</p> <p>M-I.27 Izgradnja i modernizacija željezničko-cestovnih prijelaza</p> <p>M-I.28 Izgradnja i revitalizacija postojećih industrijskih kolosijeka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zahvati se moraju maksimalno vizualno uklapati u okolni prostor - Nakon izgradnje planiranih zahvata, prema projektu krajobraznog uređenja, provesti sanaciju prostora zahvaćenog radovima
Tlo i poljoprivreda	
<p>M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske</p> <p>M-I-1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i ostatka Republike Hrvatske</p> <p>M-I-1. -C Rekonstrukcija i modernizacija</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prilikom projektiranja izbjegavati fragmentiranje osobito vrijednog (P1) i vrijednog (P2) obradivog zemljišta - Polagati trase unutar planskog koridora da se što je moguće manje zahvaća osobito vrijedno i vrijedno poljoprivredno

razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije	<p>zemljišta kako bi gubitak bio što manji i kako bi se smanjila fragmentacija poljoprivrednog prostora</p> <ul style="list-style-type: none"> - U dijelu intenzivno korištenih poljoprivrednih površina za poljoprivrednu proizvodnju uz trase posaditi nasade, kao zaštitne barijere od zračno prenosivog onečišćenja tla
M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini	
M-I.4 Unapređenje prometne pristupačnosti Gradu Dubrovniku	
M-I.17 Izgradnja intermodalnih terminala, mjesta integracije i stajališta u sustavu javnog prijevoza	
M-I.25 Izgradnja intermodalnih teretnih terminala	
M-I.27 Izgradnja i modernizacija željezničko-cestovnih prijelaza	
Šumarstvo	
M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske	<ul style="list-style-type: none"> - Prilikom planiranja novih prometnica u najvećoj mogućoj mjeri izbjegavati šume, osobito visoke šume i obraslo šumsko zemljište, - Prilikom planiranja i izgradnje infrastrukturnih zahvata pridržavati se mjera zaštite šuma od požara
M-I.1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i Ostataka Republike Hrvatske	
M-I.1. -C Rekonstrukcija i modernizacija razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije	
M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini	
M-I.4 Unapređenje prometne pristupačnosti Gradu Dubrovniku	
M-I.7 Kompletiranje željezničkog paneuropskog koridora	
M-I.25 Izgradnja intermodalnih teretnih terminala	
M-I.27 Izgradnja i modernizacija željezničko-cestovnih prijelaza	
M-I.17 Izgradnja intermodalnih terminala, mjesta integracije i stajališta u sustavu javnog prijevoza	
Lovstvo	
M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske	<ul style="list-style-type: none"> - Pri izgradnji brzih cesta posvetiti posebnu pozornost povećanju sigurnosti sudionika u prometu jednako kao i omogućavanju dovoljnog broja koridora za migracije divljači.
M-I.1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i Ostataka Republike Hrvatske	
M-I.1. -C Rekonstrukcija i modernizacija	

razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije	
M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini	
M-I.4 Unapređenje prometne pristupačnosti Gradu Dubrovniku	
M-I.7 Kompletiranje željezničkog paneuropskog koridora	
	Kulturna baština
<p>M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske</p> <p>M-I-1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i Ostataka Republike Hrvatske</p> <p>M-I-1. -C Rekonstrukcija i modernizacija razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije</p> <p>M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini</p> <p>M-I.4 Unapređenje prometne pristupačnosti Gradu Dubrovniku</p> <p>M-I-9. Kompletiranje sustava luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja</p> <p>M-I-10. Kompletiranje sustava luka nautičkog turizma i ostalih luka posebne namjene</p> <p>M-I-11. Povezivanje otoka s kompletnim prometnim sustavom DNŽ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - U postupku planiranja i projektiranja uzeti u obzir karakteristike mikroambijenta kroz prethodnu izradu analize urbanog krajolika Dubrovnika, Korčule i Stona. - Prilikom izrade projektne dokumentacije, za planirane cestovne prometnice koje prolaze u blizini dobra svjetske kulturne baštine (potencijalne i postojeće) provesti detaljnu procjenu utjecaja na svjetsku kulturnu baštinu - Uspostaviti održivu strategiju upravljanja prometom i posjetima za sve tri lokacije dobra svjetske kulturne baštine (potencijalne i postojeće)
Ostali ciljevi	
	Krajobraz
M-OS-18. Izrada studija Park & Ride sustava za rasterećenje prometnog sustava Dubrovnika u sezoni	<ul style="list-style-type: none"> - Prilikom odabira lokacije Park & Ride sustava izbjegavati vrijedne krajobrazne uzorke i strukture odnosno vrijedne predjele kulturnog i prirodnog krajobraza na području grada Dubrovnika.

1.2 Mjere ublažavanja utjecaja na ekološku mrežu

Područje ekološke mreže	Infrastrukturne mjere	Mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže
--------------------------------	------------------------------	---

Područje ekološke mreže	Infrastrukturne mjere	Mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže
<p>HR2000946 Snježnica i Konavosko polje HR2001010 Paleoombla - Ombla</p>	<p>M-I.-1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske</p>	<p>Prije ili tijekom izrade studije izvodljivosti za dionicu od čvora Doli do Osojnika - Pobrežje, potrebno je provesti biospeleološka istraživanja (rekognosciranje) kako bi se moglo naći rješenje koje će izbjeći moguće značajno negativne utjecaje na ciljeve očuvanja. U slučaju nemogućnosti isključivanja značajnih negativnih utjecaja nakon detaljnih istraživanja, potrebno je izmjestiti trasu na način da ne prolazi područjem izvorišta Omble (Vilina špilja) ili u blizini drugih špilja (Močiljska špilja, Špilja ispod Krsta).</p> <p>Na nivou zahvata planirati prijelaze za divlje životinje sukladno sukladno podzakonskom aktu o prijelazima za divlje životinje.</p> <p>Procijeniti utjecaj zahvata dionice od čvora Doli do čvora Osojnik (Dubrovnik) na ciljeve očuvanja ekološke mreže.</p> <p>Na nivou zahvata planirati mjere za sprječavanje zagađenja tla.</p>
<p>HR5000031 Delta Neretve HR1000031 Delta Neretve</p>	<p>M-I.-1 -A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske</p>	<p>Prilikom izrade studije izvodljivosti za <u>dionicu od čvora Metković do čvora Komarna</u> potrebno je :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dati prednost onim rješenjima koja izbjegavaju najosjetljivija područja ekološke mreže Dolina Neretve - sagledati nužnost i opseg istraživanja staništa, riba, vodenih beskralješnjaka, šišmiša, vodozemaca, gmazova, ptica i sisavaca na području trase koja prolazi ekološkom mrežom Delta Neretve. - planirati dionicu od čvora Metkovića do čvora Komarna i obilaznicu Metkovića tako da se sustav odvodnje organizira na način kojim će se izbjeći mogućnost onečišćenja na dijelovima dionica koji prolaze dijelovima sa najosjetljivijim staništima (npr. na području močvarnih i vodenih staništa te u blizini poznatih vrijednih podzemnih staništa), a u ostalim dijelovima propisati zakonske mjere zaštite od onečišćenja. - detaljno sagledati i moguće skupne utjecaje ovog zahvata te na temelju toga odrediti prihvatljivost dionice <p>Za spojnu prometnicu od čvora Nikolac na brzoj cesti s izgradnjom novog mosta preko Neretve i rekonstrukcija/modernizacija državne ceste D8 do Pelješkog mosta potrebno je za zahvat Spojna cesta</p>

Područje ekološke mreže	Infrastrukturne mjere	Mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže
		<p>čvor Nikolac - D8 (čvor Komin) utvrditi s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike nužnost nadopune analize Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu s utjecajima na ciljeve očuvanja za koje nije provedena analiza utjecaja.</p> <p><u>Za D9 - sjeverna obilaznica Metkovića na potezu od Kule Norinske do granice s Bosnom i Hercegovinom, zbog procijenjenih značajnih negativnih utjecaja na rijetke i ugrožene stanišne tipove i područja bitna za ciljeve očuvanja ekološke mreže HR500031 Delta Neretve i HR100031 Delta Neretve potrebno razmotriti druga varijantna rješenja.</u></p> <p><u>ili</u> <u>-postojeću trasu planirati (kao varijantna rješenja) izvan rijetkih i ugroženih stanišnih tipova i područja bitnih za ciljeve očuvanja ekološke mreže HR500031 Delta Neretve i HR100031 Delta Neretve odnosno planirati ju znatno bliže naseljenom dijelu Metkovića odnosno uz rubno područje ekološke mreže gdje su dominantno poljoprivredna staništa.</u></p> <p><u>Potrebno je tijekom projektiranja dionice izbjegavati područja s ciljnim vrstama i (njihova) staništa, kao i zauzeće stanišnih tipova ciljeva očuvanja.</u></p> <p>Na nivou svih zahvata sagledati utjecaje stradavanja na cesti ciljeva očuvanja (vidre, vodozemaca, gmazova, šišmiša i ptica) te planirati istraživanja ovih skupina prije izrade Ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu ili planirati da će izrada Glavne ocjene trajati minimalno 1,5 godinu te u sklopu ovog postupka organizirati potrebna istraživanja.</p> <p>Trebaju se izgraditi odgovarajući prijelazi za divlje životinje sukladno podzakonskom aktu o prijelazima za divlje životinje</p> <p><u>Nova trasa - obilaznica Metkovića s desne strane Neretve (uz novoizvedeni nasip) i novi most preko Neretve</u></p> <p>Sagledati način povezivanja s drugim cestovnim pravcima s obzirom na nepovoljno rješenje spojne ceste Metković - cesta A10, a na koju se veže obilaznica Metkovića.</p>

Područje ekološke mreže	Infrastrukturne mjere	Mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže
		<p>Prije izgradnje mosta kao dijela zahvata obilaznice Metkovića potrebno je provesti istraživanja ihtiofaune</p> <p><u>Spojna cesta od Metkovića do autoceste A10</u> Odbaciti predloženu trasu spojne ceste od Metkovića do autoceste A10 te potražiti alternativno rješenje za ovu trasu ili planirati spojnu cestu izvan vlažnih i močvarnih područja oko Vida</p>
<p>HR2001337 Područje oko Rafove (Zatonske) špilje HR2001010 Paleoombra - Ombla</p>	<p>M-I.1 - B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i ostatka Republike Hrvatske</p>	<p>Za rekonstrukciju i modernizaciju D8 potrebno je planirati istraživanja šišmiša ciljeva očuvanja prije izrade projekta rekonstrukcije i propisati mjere zaštite ciljnih vrsta šišmiša na razini zahvata ili planirati da će izrada Glavne ocjene trajati minimalno 1,5 godinu te u sklopu ovog postupka organizirati potrebna istraživanja.</p> <p>Planirati mjere za sprječavanje zagađenja tla.</p>
<p>HR2001364 JI dio Pelješca HR1000036 Srednjedalmatinski otoci i Pelješac</p>		<p>Za potrebe Ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu planirati istraživanja ciljnih vrsta kopnene kornjače, crvenkrpice, dinarski voluhar i ptica za potrebe analize utjecaja stradavanja na cesti.</p> <p>Trebaju se izgraditi odgovarajući prijelazi za divlje životinje sukladno podzakonskom aktu o prijelazima za divlje životinje.</p>
<p>HR5000037 Nacionalni park Mljet</p>		<p>D120 - obilaznicu Pomene i Maranovića planirati na način da se izbjegnu značajno negativni utjecaji na ciljeve očuvanja.</p>
<p>HR2000946 Snježnica i Konavosko polje, HR2000186 Vilina špilja</p>	<p>M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini</p>	<p>Planirati cestovnu poveznicu Dubrovnik (Osojnik) - Čilipi tako da se sustav odvodnje organizira na način kojim će se izbjeći mogućnost onečišćenja na dijelovima dionica koji prolaze dijelovima s najosjetljivijim staništima (npr. na području močvarnih i vodenih staništa te u blizini poznatih vrijednih podzemnih staništa), a u ostalim dijelovima propisati zakonske mjere zaštite od onečišćenja.</p> <p>U fazi planiranja napraviti istraživanja ciljnih vrsta (kornjača, šišmiša) za potrebe analize utjecaja mogućnosti stradavanja na području ekološke mreže ili planirati da će izrada Glavne ocjene trajati minimalno 1,5 godinu te u sklopu ovog postupka organizirati potrebna istraživanja.</p> <p>Potrebno je maksimalno udaljiti trasu od rijeke Kopačice i nije dozvoljeno regulirati ili joj promijeniti tok zbog potrebe izgradnje ceste.</p>

Područje ekološke mreže	Infrastrukturne mjere	Mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže
		<p>Potrebno je razmotriti izmještanje trase van područja ekološke mreže.</p> <p>Trebaju se izgraditi odgovarajući prijelazi za divlje životinje sukladno podzakonskom aktu o prijelazima za divlje životinje.</p>
<p>HR2001010 Paleoombla - Ombla</p>	<p>M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini</p>	<p><u>Varijanta 1</u> Potrebno provesti detaljna istraživanja podzemnih staništa prije početka projektiranja zahvata cestovne poveznice Dubrovnik (Osojnik) - Čilipi ili izmjestiti trasu da ne prolazi kroz ovo područje. Planirati istraživanja šišmiša ciljeva očuvanja prije izrade projekta te na temelju istraživanja propisati mjere zaštite ili planirati da će izrada Glavne ocjene trajati minimalno 1,5 godinu te u sklopu ovog postupka organizirati potrebna istraživanja.</p> <p>Prilikom projektiranja trase voditi računa da se izbjegnu negativni utjecaji na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže HR2001010 Paleoombla - Ombla (podzemna staništa i šišmiši). Na nivou zahvata propisati mjere zaštite za šišmiše.</p> <p>Procijeniti utjecaj zahvata izgradnje spojne ceste čvor Osojnik/Dubrovnik (A1)-Most dr. F. Tuđmana na ciljeve očuvanja ekološke mreže.</p> <p>Na nivou zahvata propisati mjere za sprječavanje zagađenja tla.</p> <p><u>Varijanta 2</u> Prilikom planiranja potrebno je provesti biospeleološka istraživanja (rekognosciranje) kako bi se moglo naći rješenje koje će izbjeći moguće značajno negativne utjecaje na ciljeve očuvanja. U slučaju nemogućnosti isključivanja značajnih negativnih utjecaja nakon detaljnih istraživanja, potrebno je izmjestiti trasu na način da ne prolazi područjem izvorišta Omble (Vilina špilja) ili u blizini drugih špilja (Močiljska špilja, Špilja ispod Krsta).</p> <p>U fazi planiranja napraviti istraživanja ciljnih vrsta (šišmiša) za potrebe analize utjecaja mogućnosti stradavanja na području ekološke mreže ili planirati da će izrada Glavne ocjene trajati minimalno 1,5 godinu te u sklopu ovog postupka organizirati potrebna istraživanja.</p> <p>Procijeniti utjecaj zahvata dionice od čvora Doli do</p>

Područje ekološke mreže	Infrastrukturne mjere	Mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže
HR2000186 Vilina špilja		<p>čvora Osojnik (Dubrovnik) na ciljeve očuvanja ekološke mreže.</p> <p>Na nivou zahvata planirati mjere za sprječavanje zagađenja tla.</p> <p>Planirati cestovnu poveznicu Dubrovnik (Osojnik) - Čilipi na način da zaobilazi ovo područje i planirati sustav odvodnje na način kojim će se izbjeći mogućnost onečišćenja.</p>
HR5000031 Delta Neretve HR1000031 Delta Neretve	<p>M-I.7 Kompletiranje željezničkog paneuropskog koridora</p> <p>M-I.31 Unaprjeđenje zračnog prometa unutar Dubrovačko-neretvanske županije</p>	<p>U sklopu rekonstrukcije sagledati utjecaj postojećeg sustava odvodnje oborinskih onečišćenih voda i stradavanja ciljeva očuvanja te propisati mjere zaštite.</p> <p>Planirati izgradnju odgovarajućih prijelaza za divlje životinje sukladno podzakonskom aktu o prijelazima za divlje životinje.</p> <p>Na razini zahvata potrebno je propisati mjere zaštite ptica i šišmiša.</p> <p>Prilikom odabira lokacije sportske zračne luke na području Neretve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokušati izmjestiti planiranu lokaciju zračne luke na području Neretve izvan područja ekološke mreže zbog srednje velikog rizika od značajnih utjecaja ili izbjegavati lokacije: - na kojima se nalaze stanišni tipovi koji su ciljevi očuvanja ekološke mreže HR500031 Delta Neretve, - na kojima se nalaze staništa bitna za vrste i ptice ciljeve očuvanja HR1000031 Delta Neretve i HR500031 Delta Neretve - koje se nalaze u blizini područja koja su bitna za migracije ptica, kao i za lokalne populacije - koja se nalaze u blizini zabilježenih kolonija šišmiša ciljeva očuvanja HR500031 Delta Neretve
HR3000150 Pelješac - od uvale Rasoka do rta Osičac, HR3000152 Otok Proizd i Privala na Korčuli, HR3000153 Otok Korčula - od uvale Poplat do Vrhovnjaka, HR3000154 Pupnatska luka, HR3000155 Uvala	<p>M-I.-8 Kompletiranje sustava luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja</p> <p>M-I-10. Kompletiranje sustava luka nautičkog turizma i ostalih luka posebne namjene</p>	<p>Sagledati moguće utjecaje na ciljeve očuvanja te na nivou zahvata propisati mjere zaštite te je potrebno sagledati uključivanje i ovih mjera:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mjere za prevenciju prelijevanja i nesreća • mjere prevencije eutrofikacije u lukama i marinama adekvatnom izgradnjom koja omogućuje obnovu i cirkulaciju vode i sprečavanjem zbrinjavanja otpadnih netretiranih voda • prilikom planiranja luka planirati tehnička rješenja koja mogu doprinijeti kontroli ili sprječavanju od širenja invazivnih vrsta (npr. <i>Caulerpa taxifolia</i>, <i>C.racemosa</i>)

Područje ekološke mreže	Infrastrukturne mjere	Mjere ublažavanja utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže
<p>Orlanduša, HR3000156 Pavja luka, HR3000162 Rt Rukavac - Rt Marčuleti, HR3000163 Stonski kanal, HR3000164 Sveti Andrija - podmorje, HR3000165 Uvala Slano, HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem, HR3000170 Akvatorij uz Konavoske stijene, HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički, HR3000376 Jama Stračinčica, HR3000381 Jama Zaglavica, HR3000431 Akvatorij J od uvale Pržina i S od uvale Bilin žal uz poluotok Ražnjić,</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ne planirati nove luke u područjima ekološke mreže na područjima rasprostranjenja ciljnih stanišnih tipova 1120 * Naselja posidonije (<i>Posidonion oceanicae</i>), 1160 Velike plitke uvale i zaljevi, 1170 Grebeni te u blizini stanišnog tipa 8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje. <p>Na razini zahvata potrebno je primjenjivati tehnička rješenja kojima se izbjegava utjecaj na livade posidonije</p>
<p>HR4000015 Malostonski zaljev</p>		<p>Isključiti mogućnost izgradnje luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja i luka nautičkog turizma te javnog brodskog prijevoza na području posebnog rezervata u moru u Malostonskom zaljevu i Malom moru.</p>

1.3 Preporuke koje se trebaju uvažiti tijekom izrade daljnje projektne dokumentacije

Prijedlog mjera za smanjenje utjecaja na okoliš	Sastavnica okoliša
Infrastrukturni ciljevi	
Biološka raznolikost	
<p>M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske</p> <p>M-I.1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i ostatka Republike Hrvatske</p> <p>M-I.1. -C Rekonstrukcija i modernizacija razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije</p> <p>M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini</p> <p>M-I.3 Izgradnja Pelješkog mosta kao osiguranje kohezije Dubrovačko-neretvanske županije s Republikom Hrvatskom</p> <p>M-I.4 Unapređenje prometne pristupačnosti Gradu Dubrovniku</p> <p>M-I.5 Unapređenje cestovne infrastrukture Grada Dubrovnika</p> <p>M-I.6 Kompletiranje željezničkog paneuropskog koridora</p> <p>M-I.7 Kompletiranje željezničke infrastrukture na području Županije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Procijeniti mogućnost stradavanja životinja (malih, srednjih i velikih sisavaca, ptica, vodozemaca i gmazova) te na temelju toga planirati prijelaze za životinje.
Krajobraz	
<p>M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske</p> <p>M-I.1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i Ostatka Republike Hrvatske</p> <p>M-I.1. -C Rekonstrukcija i modernizacija razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije</p> <p>M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini</p> <p>M-I.3 Izgradnja Pelješkog mosta kao osiguranje kohezije DNŽ s RH</p> <p>M-I.4 Unapređenje prometne pristupačnosti Gradu Dubrovniku</p> <p>M-I.5 Unapređenje cestovne infrastrukture Grada Dubrovnika</p> <p>M-I.7 Kompletiranje željezničkog</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Na projektnoj razini provesti detaljne analize utjecaja na krajobraz na temelju kojih će se precizno definirati mogući utjecaji i propisati adekvatne mjere zaštite.

<p>paneuropskog koridora M-I.7 Kompletiranje željezničke infrastrukture na području županije M-I-9. Kompletiranje sustava luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja M-I-10. Kompletiranje sustava luka nautičkog turizma i ostalih luka posebne namjene M-I.30 Unaprijeđenje zračnog prometa unutar Dubrovačko-neretvanske županije</p>	
Tlo i poljoprivreda	
<p>M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske M-I-1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i Ostataka Republike Hrvatske M-I-1. -C Rekonstrukcija i modernizacija razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije</p>	<p>- Provesti detaljne analize utjecaja na tlo i poljoprivredu na temelju kojih će se precizno definirati mogući utjecaji i predložiti adekvatne mjere zaštite</p>
<p>M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini</p>	
<p>M-I.4 Unaprijeđenje prometne pristupačnosti Gradu Dubrovniku</p>	
<p>M-I.17 Izgradnja intermodalnih terminala, mjesta integracije i stajališta u sustavu javnog prijevoza</p>	
<p>M-I.25 Izgradnja intermodalnih teretnih terminala</p>	
<p>M-I.27 Izgradnja i modernizacija željezničko-cestovnih prijelaza</p>	
<p>M-I.7 Kompletiranje željezničke infrastrukture paneuropskog koridora i na području Županije</p>	Šumarstvo
<p>M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske M-I-1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i Ostataka Republike Hrvatske M-I-1. -C Rekonstrukcija i modernizacija razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije</p>	<p>- Trase postavljati na način da se zahvati što manje šuma i šumskog zemljišta, a ukoliko se zahvaćanje ne može izbjeći trase postavljati na rubovima šuma, - Prilikom pripreme voditi računa o uređenju rubnih dijelova gradilišta, kako bi se spriječilo izvaljivanje stabala na novonastalim rubovima i klizanje terena. - Na površinama na kojima je stvarni rizik od erozije velik, potrebno je predvidjeti standardne mjere zaštite i sanacije tla od</p>
<p>M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na</p>	

županijskoj i međunarodnoj razini	erozije.
M-I.4 Unapređenje prometne pristupačnosti Gradu Dubrovniku	
M-I.17 Izgradnja intermodalnih terminala, mjesta integracije i stajališta u sustavu javnog prijevoza	
M-I.25 Izgradnja intermodalnih teretnih terminala	
M-I.27 Izgradnja i modernizacija željezničko-cestovnih prijelaza	
M-I.7 Kompletiranje željezničke infrastrukture paneuropskog koridora i na području Županije	
Kulturna baština	
M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske M-I-1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i Ostatka Republike Hrvatske M-I-1. -C Rekonstrukcija i modernizacija razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije	<ul style="list-style-type: none"> - Provesti detaljne analize utjecaja na kulturnu baštinu, posebice na sve vrste kulturnih krajolika (urbanih, ruralnih, agrarnih, ljetnikovačkih, fortifikacijskih, arheoloških, krajolika povijesne infrastrukture i ostale) te na arheološka područja (zaštićena, evidentirana i potencijalna), na temelju kojih će se podrobnije istražiti mogući utjecaji te predložiti primjerene mjere zaštite. Mjere zaštite mogu biti korekcije i premještanje trasa, ili neki drugi način prilagodbe zahvata rezultatima arheološkog rekognosciranja i istraživanja te Studijama kulturnog krajolika čime bi se spriječilo uništavanje i degradacija fizičkog, prostornog i vizualnog integriteta svih vrsta kulturne baštine.
M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini	
M-I.4 Unapređenje prometne pristupačnosti Gradu Dubrovniku	
M-I-9. Kompletiranje sustava luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja M-I-10. Kompletiranje sustava luka nautičkog turizma i ostalih luka posebne namjene	
Prilagodba klimatskim promjenama	
M-I.1 - A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske M-I-1. -B Izgradnja cestovnih poveznica i pristupnih cesta u funkciji povezivanja Dubrovačko-neretvanske županije i Ostatka Republike Hrvatske M-I-1. -C Rekonstrukcija i modernizacija razvrstane (županijske i lokalne ceste) i ne razvrstane cestovne prometne mreže na području Dubrovačko-neretvanske županije	<ul style="list-style-type: none"> - Tijekom projektiranja zahvata uzeti u obzir očekivane klimatske promjene poput: povećanje temperature, povećana učestalost vremenskih neprilika, smanjenje oborina, jači intenzitet oborine (infrastrukturni objekti prilagođeni na pojačane udare vjetra, korištenje asfalta koji je otporniji na više temperature, izbjegavanje područja pod rizikom od erozija ili podizanja razine mora)
M-I.2 Pristupačnost zračnoj luci na županijskoj i međunarodnoj razini	

M-I.3 Izgradnja Pelješkog mosta kao osiguranje kohezije DNŽ s RH	
M-I.4 Unapređenje prometne pristupačnosti Gradu Dubrovniku	
M-I.7 Kompletiranje željezničkog paneuropskog koridora	- Tijekom projektiranja uzeti u obzir povećanu opasnost od izvijanja tračnica pri visokim temperaturama uslijed očekivanog povećanja maksimalnih temperatura zraka
M-I.9. Kompletiranje sustava luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja M-I-10. Kompletiranje sustava luka nautičkog turizma i ostalih luka posebne namjene	- Tijekom projektiranja uzeti u obzir očekivane klimatske promjene (podizanje razine mora te ekstremne vremenske prilikama poput jakog (olujnog) vjetra)
Ostali ciljevi	
	Krajobraz
	- Na projektnoj razini izraditi projekt krajobraznog uređenja kojim bi se osmislila rješenja za prilagodbu zahvata značajkama krajobraza.
M-OS-18. Izrada studija Park & Ride sustava za rasterećenje prometnog sustava Dubrovnika u sezoni	Kulturna baština
	- Studiju Park & Ride sustava koja će predložiti lokacije koje će se koristiti za rasterećenje prometnog sustava grada Dubrovnika izraditi na temelju konzervatorskih uvjeta - Na studiju ishoditi suglasnost nadležnog Konzervatorskog odjela.

1.4 Način na koje su mjere zaštite okoliša i ublažavanja utjecaja za područja ekološke mreže ugrađeni u Glavni plan

Mjere zaštite:	Izmjene u Glavnom planu
Sve mjere zaštite okoliša i mjere ublažavanja negativnih utjecaja na ekološku mrežu	Realizacija infrastrukturnih mjera mora uvijek biti povezana sa mjerama proizašlim iz Strateške procjene utjecaja na okoliš Glavnog plana Funkcionalne regije Južna Dalmacija (podpoglavlje 12.4 ovog Glavnog plana) koje se odnose na mjere ublažavanja utjecaja na ekološku mrežu i mjere zaštite okoliša na razini Glavnog plana U Glavni plan je dodano Poglavlje 12.4 Mjere proizašle iz Strateške procjene utjecaja na okoliš Glavnog plana razvoja Funkcionalne regije Južna Dalmacija
1. Stanje voda:	
- Ovisno o području kojim prolazi trasa, planirati i izgraditi odgovarajući sustav odvodnje i pročišćavanja oborinske vode.	Pod mjerom M-I-1. - B i M-I-1. - C dodana je rečenica: Prilikom planiranja izgradnje cestovne infrastrukture planirati i izgraditi odgovarajući sustav odvodnje i pročišćavanja oborinske vode ovisno o području kojim prolazi trasa
2. More:	
- Prilikom planiranja luka, planirati tehnička rješenja koja mogu doprinijeti kontroli ili sprječavanju širenja invazivnih vrsta (npr. <i>Caulerpa taxifolia</i> , <i>C.racemosa</i>)	Pod mjerom M-I-9 i M-I-10 dodana je rečenica: Prilikom planiranja luka, planirati tehnička rješenja koja mogu doprinijeti kontroli ili sprječavanju širenja invazivnih vrsta
3. Biološka raznolikost	
- Prilikom planiranja prometnica potrebno je provesti prethodna biospeleološka istraživanja (rekognosciranje) na području krša. - Prilikom planiranja prometnica potrebno je primijeniti rješenja kojima se u najmanjoj mogućoj mjeri fragmentiraju šume. - Planirati prometnice tako da se sustav odvodnje organizira na način kojim će se mogućnost onečišćenja na dijelovima dionica koji prolaze dijelovima sa najosjetljivijim staništima (npr. na području močvarnih i vodenih staništa te u blizini poznatih vrijednih podzemnih staništa) svesti na najmanju moguću mjeru. - Procijeniti mogućnost stradavanja životinja (malih, srednjih i velikih sisavaca, ptica, vodozemaca i gmazova) te na temelju toga planirati prijelaze za životinje.	U poglavlju 18. Infrastrukturni zahvati neophodni za prometni razvoj Funkcionalne regije prije popisa zahvata dodana je rečenica: Prilikom planiranja prometnica potrebno je primijeniti rješenja koja u najmanjoj mogućoj mjeri fragmentiraju šume te smanjuju mogućnost onečišćenja voda, posebno na područjima s najosjetljivijim staništima pri tom vodeći računa da se omogući dovoljan broj koridora za migracije divljači. Na području krša potrebno je provesti prethodna biospeleološka istraživanja (rekognosciranje).
4. Zaštićena područja, marikultura i krajobraz	
- M-I.1-A. Planirati novu obilaznicu zapadno	M-I-1.-A Nakon rečenice Posebnu pozornost

<p>od Metkovića i povezivanje Metkovića s prometnom mrežom višeg reda na način da se izbjegne prolaz kroz vlažna i močvarna područja zapadno od Metkovića na području posebnog ornitološkog rezervata Prud i područja južno od Orepka.</p> <p>- M-I.1.-A. Za dionice Čvor Metković - čvor Komarno i Čvor Doli - čvor Dubrovnik (Osojnik) potrebno je u sklopu studije izvodljivosti analizirati mogući utjecaj i na zaštićena područja Ornitološke rezervate Orepak i Pod Gredom kod Metkovića te posebni herpetološki rezervat Lokve kod Gornjih Majkova.</p>	<p>treba obratiti na pitanje provjere koridora od čvora Metković do čvora Pelješac (preko čvora Opuzen) te od čvora Doli do čvora Osojnik dodati: pri tom nastojeći izbjeći prolaz kroz vlažna i močvarna područja zapadno od Metkovića na području posebnog ornitološkog rezervata Prud i područja južno od Orepka. Potrebno je analizirati mogući utjecaj predloženih varijantnih rješenja na zaštićena područja Ornitološke rezervate Orepak i Pod Gredom kod Metkovića te posebni herpetološki rezervat Lokve kod Gornjih Majkova.</p>
<p>- Prilikom planiranja M.I.1 - B . obilaznice Pomene voditi računa da se utjecaji na značajke Nacionalnog parka Mljet svedu na prihvatljivu razinu.</p>	<p>U poglavlju 18. Infrastrukturni zahvati neophodni za prometni razvoj Funkcionalne regije D-120 obilaznica Pomene i Maranovića dodano je sljedeće: uz obraćanje posebne pažnje na vođenje trase u zoni Nacionalnog parka Mljet</p>
<p>- Prometne trase koje prolaze kroz Značajne krajobrazne Rijeka dubrovačka i Uvala Prapratno i Posebni rezervat Malostonski zaljev koji obuhvaća prostor akvatorija Malostonskog zaljeva i Malog mora s pripadajućim obalnim područjem planirati na način da se ne narušavaju njihova osnovna obilježja</p>	<p>U poglavlju 18. Infrastrukturni zahvati neophodni za prometni razvoj Funkcionalne regije dodano je: Prometne trase koje prolaze kroz značajne ili zaštićene krajobrazne planirati na način da se ne narušavaju njihova osnovna obilježja uzimajući u obzir karakteristike mikroambijenta kroz prethodnu izradu analize urbanog krajolika. Svi zahvati se moraju maksimalno vizualno uklapati u okolni prostor, a nakon izgradnje planiranih zahvata, prema projektu krajobraznog uređenja, provesti sanaciju prostora zahvaćenog radovima.</p>
<p>- Odabrati tehničko rješenje za prelazak preko rijeke Omble kojim se izbjegavaju negativni utjecaji na Značajni krajobraz Rijeka Dubrovačka.</p>	<p>Pod mjerom M-I-2. i u poglavlju 18. Infrastrukturni zahvati neophodni za prometni razvoj Funkcionalne regije 2. Brza cesta Dubrovnik (Osojnik) - Čilipi - Karasovići dodano je sljedeće: Posebna pozornost pri definiranju trase za prvu dionicu od čvora Osojnik do Čilipa treba se obratiti na način prolaska prometnice u zoni Komolca gdje se trasa mora izmicati južno od izvorišta Omble u zoni naselja Rožat kako bi se u potpunosti izbjegla mogućnost utjecaja na Vilina špilju i izvorište rijeke Omble te kojim se izbjegavaju negativni utjecaji na Značajni krajobraz Rijeka Dubrovačka.</p>
<p>- U Malostonskom zaljevu prilikom izgradnje zahvata te planiranja sustava odvodnje onečišćenih oborinskih voda potrebno je voditi računa da se osigura najveći stupanj zaštite voda</p>	<p>Pod mjerama M-I-9. i M-I-10. dodana je rečenica: Potrebno je posebno naglasiti kako je zabranjeno planiranje luka nacionalnog i županijskog značaja i luka nautičkog turizma u</p>

	zoni Malostonskog zaljeva kao zaštićenog područja
5. Tlo i poljoprivreda	
- U dijelu intenzivno korištenih poljoprivrednih površina za poljoprivrednu proizvodnju uz trase posaditi nasade, kao zaštitne barijere od zračno prenosivog onečišćenja tla	U poglavlju 18. Infrastrukturni zahvati neophodni za prometni razvoj Funkcionalne regije dodano je: U dijelu intenzivno korištenih poljoprivrednih površina za poljoprivrednu proizvodnju uz trase posaditi nasade, kao zaštitne barijere od zračno prenosivog onečišćenja tla.
6. Lovstvo	
- Pri izgradnji brzih cesta posvetiti posebnu pozornost povećanju sigurnosti sudionika u prometu jednako kao i omogućavanju dovoljnog broja koridora za migracije divljači.	Vidi stavku 3.
7. Kulturno-povijesna baština	
- U postupku planiranja i projektiranja uzeti u obzir karakteristike mikroambijenta kroz prethodnu izradu analize urbanog krajolika Dubrovnika, Korčule i Stona. - Prilikom izrade projektne dokumentacije, za planirane cestovne prometnice koje prolaze u blizini dobra svjetske kulturne baštine (potencijalne i postojeće) provesti detaljnu procjenu utjecaja na svjetsku kulturnu baštinu - Uspostaviti održivu strategiju upravljanja prometom i posjetima za sve tri lokacije dobra svjetske kulturne baštine (potencijalne i postojeće)	Vidi stavku 4.1 Pod mjerom M-l-1. - A dodana je rečenica: U sklopu studije izvodljivosti definirati održivu strategiju upravljanja prometom za sve tri lokacije dobra svjetske kulturne baštine (potencijalne i postojeće). U poglavlju 18. Infrastrukturni zahvati neophodni za prometni razvoj Funkcionalne regije dodano je: Prilikom projektiranja cestovnih prometnica koje prolaze u blizini dobra svjetske kulturne baštine provesti detaljnu procjenu utjecaja na svjetsku kulturnu baštinu.
8. Ekološka mreža	
HR2000946 Snježnica i Konavosko polje HR2001010 Paleoombla - Ombla. Prije ili tijekom izrade studije o ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za dionicu od čvora Doli do Osojnika - Pobrežje, potrebno je provesti biospeleološka istraživanja (rekognosciranje) kako bi se moglo naći rješenje koje će izbjeći moguće značajno negativne utjecaje na ciljeve očuvanja. U slučaju nemogućnosti isključivanja značajnih negativnih utjecaja nakon detaljnih istraživanja, potrebno je izmjestiti trasu na način da ne prolazi područjem izvorišta Omble (Vilina špilja) ili u blizini drugih špilja (Močiljska špilja, Špilja ispod Krsta). Na nivou zahvata planirati prijelaze za divlje životinje sukladno sukladno podzakonskom	M-l-1.-A Ostvarivanje poveznica na sustav mreža autocesta Republike Hrvatske dodana je rečenica: Prije ili tijekom izrade studije izvodljivosti za dionicu od čvora Doli do Osojnika, potrebno je provesti biospeleološka istraživanja (rekognosciranje) kako bi se moglo naći rješenje koje će izbjeći moguće značajno negativne utjecaje na ciljeve očuvanja. U slučaju nemogućnosti isključivanja značajnih negativnih utjecaja nakon detaljnih istraživanja, potrebno je izmjestiti trasu na način da ne prolazi područjem izvorišta Omble (Vilina špilja) ili u blizini drugih špilja (Močiljska špilja, Špilja ispod Krsta)

<p>aktu o prijelazima za divlje životinje.</p> <p>Procijeniti utjecaj zahvata dionice od čvora Doli do čvora Osojnik (Dubrovnik) na ciljeve očuvanja ekološke mreže.</p> <p>Na nivou zahvata planirati mjere za sprječavanje zagađenja tla.</p>	
<p>HR5000031 Delta Neretve HR1000031 Delta Neretve</p> <p>Prilikom izrade studije o ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za <u>dionicu od čvora Metković do čvora Komarna</u> potrebno je :</p> <ul style="list-style-type: none"> - dati prednost onim rješenjima koja izbjegavaju najosjetljivija područja ekološke mreže Dolina Neretve - sagledati nužnost i opseg istraživanja staništa, riba, vodenih beskralješnjaka, šišmiša, vodozemaca, gmazova, ptica i sisavaca na području trase koja prolazi ekološkom mrežom Delta Neretve. - planirati dionicu od čvora Metkovića do čvora Komarna i obilaznicu Metkovića tako da se sustav odvodnje organizira na način kojim će se izbjeći mogućnost onečišćenja na dijelovima dionica koji prolaze dijelovima sa najosjetljivijim staništima (npr. na području močvarnih i vodenih staništa te u blizini poznatih vrijednih podzemnih staništa), a u ostalim dijelovima propisati zakonske mjere zaštite od onečišćenja. - detaljno sagledati i moguće skupne utjecaje ovog zahvata te na temelju toga odrediti prihvatljivost dionice <p>Za spojnu prometnicu od čvora Nikolac na brzoz cesti s izgradnjom novog mosta preko Neretve i rekonstrukcija/modernizacija državne ceste D8 do Pelješkog mosta potrebno je za zahvat Spojna cesta čvor Nikolac - D8 (čvor Komin) analizirati moguće utjecaje na ciljeve očuvanja za koje nije rađena analiza Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.</p>	<p>M-I-1.-A Nakon teksta: Posebnu pozornost treba obratiti na pitanje provjere koridora od čvora Metković do čvora Pelješac (preko čvora Opuzen) te od čvora Doli do čvora pri tom nastojeći izbjeći prolaz kroz vlažna i močvarna područja zapadno od Metkovića na području posebnog ornitološkog rezervata Prud i područja južno od Orepka. Potrebno je analizirati mogući utjecaj predloženih varijantnih rješenja na zaštićena područja Ornitološke rezervate Orepak i Pod Gredom kod Metkovića te posebni herpetološki rezervat Lokve kod Gornjih Majkova.</p> <p>Dodana je rečenica: Detaljno sagledati utjecaje ovog zahvata na ekološku mrežu i prednost dati onim rješenjima koja izbjegavaju najosjetljivija područja ekološke mreže Dolina Neretve</p>
<p><u>Za D9 - sjeverna obilaznica Metkovića na potezu od Kule Norinske do granice s Bosnom i Hercegovinom, zbog procijenjenih značajnih negativnih utjecaja na rijetke i ugrožene stanišne tipove i područja bitna za ciljeve očuvanja ekološke mreže HR500031 Delta Neretve i HR100031 Delta Neretve potrebno</u></p>	<p>U poglavlju 18. Infrastrukturni zahvati neophodni za prometni razvoj Funkcionalne regije D-9 sjeverna obilaznica Metkovića na potezu od Kule Norinske do granice s BiH dodano je sljedeće: Studija izvedivosti bi trebala definirati novu trasu obilaznice obzirom da je trasa predložena</p>

<p><u>razmotriti druga varijantna rješenja.</u></p> <p><u>ili</u> <u>-postojeću trasu planirati (kao varijantna rješenja) izvan rijetkih i ugroženih stanišnih tipova i područja bitnih za ciljeve očuvanja ekološke mreže HR5000031 Delta Neretve i HR1000031 Delta Neretve odnosno planirati ju znatno bliže naseljenom dijelu Metkovića odnosno uz rubno područje ekološke mreže gdje su dominantno poljoprivredna staništa.</u></p> <p><u>Potrebno je tijekom projektiranja dionice izbjegavati područja s ciljnim vrstama i (njihova) staništa, kao i zauzeće stanišnih tipova ciljeva očuvanja.</u></p> <p>Na nivou svih zahvata sagledati utjecaje stradavanja na cesti ciljeva očuvanja (vidre, vodozemaca, gmazova, šišmiša i ptica) te planirati istraživanja ovih skupina prije izrade Ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.</p> <p>Trebaju se izgraditi odgovarajući prijelazi za divlje životinje sukladno podzakonskom aktu o prijelazima za divlje životinje</p>	<p>ovim Glavnim planom neprihvatljiva zbog procijenjenih značajnih negativnih utjecaja koji se ne mogu ublažiti mjerama ublažavanja, te je potrebno razmotriti drugo varijantno rješenje trase izvan rijetkih i ugroženih stanišnih tipova i područja bitnih za ciljeve očuvanja ekološke mreže Delta Neretve.</p> <p>Trebaju se izgraditi odgovarajući prijelazi za divlje životinje sukladno podzakonskom aktu o prijelazima za divlje životinje.</p>
<p>HR2001010 Paleoombla - Ombla HR2000186 Vilina špilja</p> <p>Potrebno provesti detaljna istraživanja podzemnih staništa prije početka projektiranja zahvata cestovne poveznice Dubrovnik (Osojnik) - Čilipi ili izmjestiti trasu da ne prolazi kroz ovo područje. Planirati istraživanja šišmiša ciljeva očuvanja prije izrade projekta te na temelju istraživanja propisati mjere zaštite. Prilikom projektiranja trase voditi računa da se izbjegnu negativni utjecaji na ciljeve očuvanja područja ekološke mreže HR2001010 Paleoombla - Ombla (podzemna staništa i šišmiši). Na nivou zahvata propisati mjere zaštite za šišmiše.</p> <p>Procijeniti utjecaj zahvata izgradnje spojne ceste čvor Osijek/Dubrovnik (A1)-Most dr. F. Tuđmana na ciljeve očuvanja ekološke mreže.</p> <p>Na nivou zahvata propisati mjere za sprječavanje zagađenja tla.</p> <p>Planirati cestovnu poveznicu Dubrovnik (Osojnik) - Čilipi na način da zaobilazi područje</p>	<p>Pod mjerom M-I-2. i u poglavlju 18. Infrastrukturni zahvati neophodni za prometni razvoj Funkcionalne regije</p> <p>2. Brza cesta Dubrovnik (Osojnik) - Čilipi - Karasovići</p> <p>Dodano je sljedeće: Posebna pozornost pri definiranju trase za prvu dionicu od čvora Osijek do Čilipa treba se obratiti na način prolaska prometnice u zoni Komolca gdje se trasa mora izmicati južno od izvorišta Omble u zoni naselja Rožat kako bi se u potpunosti izbjegla mogućnost utjecaja na Vilina špilju i izvorište rijeke Omble te kojim se izbjegavaju negativni utjecaji na Značajni krajobraz Rijeka Dubrovačka.</p> <p>Planirati istraživanja šišmiša ciljeva očuvanja prije izrade projekta te na temelju istraživanja propisati mjere zaštite.</p> <p>Procijeniti utjecaj zahvata na ciljeve očuvanja ekološke mreže.</p> <p>Druga dionica od Čilipa do Karasovića koja bi išla na izradu Studije izvedivosti bi trebala obratiti posebnu pažnju na dionicu koja prolazi uz rijeku Kopačicu na način da se ista što više udalji od korita rijeka kako bi se izbjegli svi mogući</p>

<p>HR2000186 Vilina špilja i planirati sustav odvodnje na način kojim će se izbjeći mogućnost onečišćenja.</p>	<p>utjecaji na istu.</p>
<p>HR5000031 Delta Neretve HR1000031 Delta Neretve</p> <p>Na razini zahvata potrebno je propisati mjere zaštite ptica i šišmiša. Prilikom odabira lokacije sportske zračne luke na području Neretve:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokušati izmjestiti planiranu lokaciju zračne luke na području Neretve izvan područja ekološke mreže zbog srednje velikog rizika od značajnih utjecaja ili izbjegavati lokacije: - na kojima se nalaze stanišni tipovi koji su ciljevi očuvanja ekološke mreže HR500031 Delta Neretve, - na kojima se nalaze staništa bitna za vrste i ptice ciljeve očuvanja HR1000031 Delta Neretve i HR500031 Delta Neretve - koje se nalaze u blizini područja koja su bitna za migracije ptica, kao i za lokalne populacije - koja se nalaze u blizini zabilježenih kolonija šišmiša ciljeva očuvanja HR500031 Delta Neretve 	<p>M-I-31. U nastavku rečenice Potrebno je napraviti studije koje opravdavaju eventualne nove lokacije za zračni promet (poput lokacija planiranih prostornim planom npr. Korčula i Lisačke Rudine te lokacije heliodroma i prostaništa hidroaviona, uz provjeru mogućnosti smještaja manje zračne luke tipa sportske zračne luke na području Neretve dodano je ...uz obraćanje posebne pozornosti na potrebu zaštite područja ekološke mreže na području Delte Neretve koju bi svakako trebalo izbjeći pri razmatranju moguće lokacije) te napraviti glavne planove zračnih luka.</p>
<p>HR3000150 Pelješac - od uvale Rasoka do rta Osičac, HR3000152 Otok Proizd i Privala na Korčuli, HR3000153 Otok Korčula - od uvale Poplat do Vrhovnjaka, HR3000154 Pupnatska luka, HR3000155 Uvala Orlanduša, HR3000156 Pavja luka, HR3000162 Rt Rukavac - Rt Marčuleti, HR3000163 Stonski kanal, HR3000164 Sveti Andrija - podmorje, HR3000165 Uvala Slano, HR3000166 Sjeverna obala od rta Pusta u uvali Sobra do rta Stoba kod uvale Okuklje s otocima i akvatorijem, HR3000170 Akvatorij uz Konavoske stijene, HR3000172 Obalna linija od luke Gonoturska do rta Vratnički, HR3000376 Jama Stračinčica, HR3000381 Jama Zaglavica, HR3000431 Akvatorij J od uvale Pržina i S od uvale Bilin žal uz poluotok Ražnjić</p> <p>Sagledati moguće utjecaje na ciljeve očuvanja te na nivou zahvata propisati mjere zaštite te je potrebno sagledati uključivanje i ovih mjera:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mjere za prevenciju prelijevanja i nesreća • mjere prevencije eutrofikacije u lukama i marinama adekvatnom izgradnjom koja omogućuje obnovu i cirkulaciju vode i sprečavanjem 	<p>Pod mjere M-I.-9 Kompletiranje sustava luka međunarodnog, nacionalnog i županijskog značaja M-I-10. Kompletiranje sustava luka nautičkog turizma i ostalih luka posebne namjene dodati rečenicu:</p> <p>Prilikom planiranja luka uključiti mjere prevencije nesreća, eutrofikacije adekvatnom izgradnjom koja omogućuje obnovu i cirkulaciju vode i sprečavanjem zbrinjavanja otpadnih netretiranih voda.</p> <p>Ne planirati nove luke u područjima ekološke mreže na područjima rasprostranjenja ciljnih stanišnih tipova 1120 * Naselja posidonije (Posidonion oceanicae), 1160 Velike plitke uvale i zaljevi, 1170 Grebeni te u blizini stanišnog tipa 8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje</p> <p>Na razini zahvata primjenjivati tehnička rješenja kojima se izbjegava utjecaj na livade posidonije.</p>

<p>zbrinjavanja otpadnih netretiranih voda</p> <ul style="list-style-type: none"> • prilikom planiranja luka planirati tehnička rješenja koja mogu doprinijeti kontroli ili sprječavanju od širenja invazivnih vrsta (npr. <i>Caulerpa taxifolia</i>, <i>C.racemosa</i>) • Ne planirati nove luke u područjima ekološke mreže na područjima rasprostranjenja ciljnih stanišnih tipova 1120 * Naselja posidonije (<i>Posidonium oceanicae</i>), 1160 Velike plitke uvale i zaljevi, 1170 Grebeni te u blizini stanišnog tipa 8330 Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje. <p>Na razini zahvata potrebno je primjenjivati tehnička rješenja kojima se izbjegava utjecaj na livade posidonije</p>	
---	--

1.5 Praćenje stanja okoliša

Strateškom studijom o utjecaju Glavnog plana razvoja Funkcionalne regije Južna Dalmacija nije predviđeno praćenje stanja okoliša pored onog koje se već provodi na razini Republike Hrvatske i razini Dubrovačko-neretvanske županije izradom četverogodišnjih Izvješća o stanju okoliša čiji rezultati su sastavni dio Informacijskog sustava zaštite okoliša (ISZO) koji vodi Hrvatska agencija za okoliš i prirodu. Nadalje, u Republici Hrvatskoj uspostavljeni su i mehanizmi praćenja stanja okoliša kroz postupke procjene utjecaja zahvata na okoliš te kroz izdavanje vodopravnih akata za pojedine zahvate te slijedom navedenog, ovom strateškom studijom ne predlaže se uspostava posebnog programa praćenja stanje okoliša.